

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3283/2018. (VII. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szekszárdi Járásbíróság 2.B.234/2012/799. számú ítélete, a Zalaegerszegi Törvényszék Bf.223/2016/106. számú ítélete és a Kúria Bfv.III.285/2017/15. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője [Dr. Magyar Anikó ügyvéd (7100 Szekszárd, Arany János utca 18., földszint 4.)] útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a Szekszárdi Járásbíróság 2.B.234/2012/799. számú – a Zalaegerszegi Törvényszék Bf.223/2016/106. számú ítélete folytán – jogerős ítéletével az indítványozót – más személyek mellett – bűnösnek mondta ki folytatólagosan, jelentős értékre, bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett sikkasztás bűntettében és más bűncselekményekben, ezért őt öt év börtönbüntetésre és mellékbüntetésül öt év közügyektől eltiltásra ítélte. A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként hozott, Bfv. III.285/2017/15. számú végzésében hatályában fenntartotta az említett ítéleteket.
- [3] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában és annak kiegészítésében kifejtette, hogy a Szekszárdi Járásbíróság 2.B.234/2012/799. számú ítélete, a Zalaegerszegi Törvényszék Bf.223/2016/106. számú ítélete és a Kúria Bfv.III.285/2017/15. számú végzése az Alaptörvény IV. cikkét, VI. cikkét, XV. cikkét, valamint XXVIII. cikk (1), (3) és (7) bekezdéseit sértik.
- [4] Az indítványozó álláspontja szerint a személyi szabadsághoz való jogának sérelmét jelentette, hogy úgy helyezték előzetes letartóztatásba, hogy nem ismerhette meg – később, a bírósági eljárásban sem – az ellene „felhozott, terhelő adatokat”. Emellett kifogásolta, hogy titkos adatszerzés érintette is volt az eljárás során, amelynek eredménye azonban – a vádhatóság tájékoztatása szerint – nem került felhasználásra a büntető ügyében. Ugyanakkor, az indítványozó érvelése szerint, nem lehet meg nem történtté tenni, hogy az előzetes fogvatartása mégis ezeken az adatokon alapult, amelyeket azóta sem ismerhetett meg. Sérelmezte továbbá, hogy a titkos adatszerző tevékenységgel összefüggésben a magán- és családi életére, otthonára, kapcsolattartására vonatkozó adatok is találhatóak az iratanyagban, amely megsértette az említett jogok tiszteletben tartásához fűződő alapjogát.
- [5] Az indítványozó panasa a törvény előtti egyenlőség, illetve diszkrimináció tilalmának sérelmével kapcsolatban semmilyen indokolást nem tartalmaz.
- [6] Az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét elsősorban abban látta, hogy elvonták törvényes bírójától, illetve az ügyekben kizárt bírók vettek részt. E körben előadta, hogy az elsőfokú eljárás során az ügyének szignálásakor még a Szekszárdi Járásbíróság ügyelosztási rendjében szerepelt az ügyét tárgyaló elsőfokú tanács elnöke, azonban időközben az illető a Szekszárdi Törvényszék bírója lett, mégis tanácselnökként ő hozta meg az elsőfokú ítéletet. A másodfokú eljárásban pedig az ügyében szavazóbíróként olyan személy járt el, aki abban az időben nem a Zalaegerszegi Törvényszék ügyelosztási rendjében szerepelt, hanem a Nagykanizsai Járásbíróságában. Az indítványozó szerint azzal is sérült a tisztességes eljáráshoz való joga, hogy a büntetőeljárás hossza meghaladta az észszerű időtartamot, mert az több, mint hat éven át tartott. Az indítványozó azt is kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság indítványait, az általa csatolt bizonyítékokat elutasította, illetve mellőzte arra való hivatkozással, hogy azokat a vádirat kézbesítését követően kellett volna benyújtani, a későbbiek során erre lehetőség nincs. Végül az indítványozó kifejtette, hogy a nyomozás törvényes továbbfolytatás elrendelése nélkül folyt le és a határidőket is törvénytelenül hosszabbították meg, illetve a bíróságok törvényes vád hiányában jártak el.

- [7] A védelemhez való jogának sérelmét azért állította az indítványozó, mert a másodfokú eljárás során úgy tartottak nyilvános ülést, hogy azon a védője nem vett részt, holott a védelem kötelező volt.
- [8] Ezen kívül, az indítványozó – a jogorvoslathoz való jogának megsértéseként – azt is kifogásolta, hogy nem tudott panasszal élni a nyomozás során hozott, a nyomozás határidejét meghosszabbító határozatokkal szemben.
- [9] Végül az indítványozó részletesen kifejtette azt is, hogy álláspontja szerint az eljáró bíróságok a bizonyítékok értékelésénél, illetve a bűncselekmény(ek) jogi minősítésénél milyen törvénysértéseket követtek el.
- [10] Mindezekre figyelemmel az indítványozó kérte az említett ítéletek és végzés alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [11] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie.
- [12] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság – egyesbíróként eljárva – helyt adott az indítványozó igazolási kérelmének, ezért az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasa határidőben benyújtottnak tekintendő.
- [13] 3.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek – az alábbiak szerint – csak részben felel meg. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit, illetve a sérelmezett bírói döntéseket és kifejezetten kéri azok megsemmisítését. Ugyanakkor az indítványozó érvelése – az Alaptörvény IV. cikkének, VI. cikkének, XV. cikkének és XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmét állító részében – nem tartalmazza a megjelölt alapjogok sérelmének lényegét, illetve az indítványozó alkotmányjogilag releváns indokolást sem fejt ki. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanis az indokolás hiánya {lásd például: 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3245/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [10], [13]} az ügy érdemi elbírálásának akadálya.
- [14] 3.3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdéseit sérelmező részében – az Abtv. 27. §-ában és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [15] 3.4. Az egyedi ügyben való érintettség megállapítható, mivel az indítványozó a panasszal támadott ügy terheltje és szankciót szabtak ki vele szemben. Megállapítható továbbá, hogy az indítványozónak a támadott határozatokkal szemben további jogorvoslati lehetősége nem állt fenn.
- [16] 3.5. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további tartalmi feltételeiként nevesíti, hogy a panasznak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell tartalmaznia.
- [17] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jogának és védelemhez való jogának sérelmét állító részében kifejtett kifogásait már az elsőfokú ítélet elleni fellebbezése és felülvizsgálati indítványa is tartalmazta. A másodfokú bíróság és a Kúria a kifogásokat megvizsgálta és azokat – az alábbiak szerint – alaptalannak találta.
- [18] A másodfokú bíróság indokolásában kitért arra, hogy a nyomozás továbbfolytatására, az ügyek egyesítésére is a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény szabályainak betartásával került sor és az eljáró bíróságok a vádat is törvényesnek értékelték (lásd: Zalaegerszegi Törvényszék Bf.223/2016/106. számú ítélete, 8. oldal).
- [19] A másodfokú bíróság kifejtette, hogy az elsőfokú eljárást lefolytató bíró az indítványozó büntető ügyének kiszignálásakor az ügyelosztási rendben felvett járásbírói bírósági bírósági volt, majd őt határozattal áthelyezték a Szekszárdi Törvényszékre és hozzájárulásával – egyéb ügyek mellett – kirendelték az indítványozó büntetőügyének intézésére is (lásd Zalaegerszegi Törvényszék Bf.223/2016/106. számú ítélete, 9. oldal). A Kúria indokolása pedig utalt arra, hogy a korábban eljáró bíróságok, illetve a Kúria korábbi – az indítványozó ebbéli kifogásait elbíráló – határozatai alapján megállapítható, hogy kizárt bíró nem vett részt az eljárásban (lásd: Kúria Bfv.III.285/2017/15. számú végzése, 6. oldal). A Kúria megállapította azt is, hogy a védő távollétében megtartott

nyilvános ülést a másodfokú bíróság megismételte, így nem következett be az indítványozó védelemhez való jogának a sérelme (lásd: Kúria Bfv.III.285/2017/15. számú végzése, 7. oldal).

- [20] Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a fentiekén túl az indítványozó alkotmányjogi panasa arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság a büntetőeljárás során beszerzett bizonyítékokat a bíróságtól eltérő módon értékelje, illetve a bíróság által megállapított jogi minősítést felülvizsgálja. Az Alkotmánybíróságnak ugyanakkor az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírósági eljárást befejező döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. A bírói döntések ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető tehát a további jogorvoslattal nem támadható bírósági döntések általános felülvizsgálata eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt és az abban biztosított jogokat védi {3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]}. Ebből következően az Alkotmánybíróság a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének felülbírálatára sem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.
- [21] 4. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó panasa – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdéseinek sérelmét állító részében – sem a Szekszárdi Járásbíróság 2.B.234/2012/799. számú ítéletében, sem a Zalaegerszegi Törvényszék Bf.223/2016/106. számú ítéletében, sem a Kúria Bfv.III.285/2017/15. számú végzésében foglaltakkal kapcsolatosan nem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, így nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.
- [22] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdéseire is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2018. július 10.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1987/2017.

• • •